

sat ind som en Garanti mod ministerielle Misbrug, saa kan man jo altsaa ikke nu opstille dette Ord som det, hvorpaa den ministerielle Hjemmel hovedsagelig skulde hvile. Man ser jo nok, at i samme Grad, som man betoner og ubelukkende lægger Vægt paa, at den midlertidige Finantslov hjemler det, som Regjeringen maatte anse for nødvendigt for Statens Lørb, i samme Grad er man ude paa det fuldstændig Løse, hvor der ikke er nogen som helst Bevilling eller Kontrol. En midlertidig Finantslov bliver da af samme Bestaffenhed som de gamle bekjendte senatus-consulta ultima i den romerske Republik, der endte med at give Konsulerne diktatorisk Myndighed, for at Statens Lørb kunde varetages.

De Bemærkninger, som jeg har at gjøre til Mindretallets Slutningsudtalelse, kan jeg bedre rette til den høitærede Conseilspræsident. Conseilspræsidenten udtalte sin en Forsikring om, at Regjeringens Opfattelse stod i Forstaelse med Landstingets Flertals og Folkethingets Mindretals Opfattelse. I Udvalgets Flertals Betænkning har man gjort opmærksom paa, at der i den Henseende maatte findes en Afskillelse, idet det endog syntes, at Regjeringen ikke var gaaet saa vidt i fri Fortolkningsskuiist overfor den midlertidige Finantslov, som de Regler, der ere opstillede fra Landstingets Flertals Side, tillod. Nu forsikrer imidlertid den høitærede Conseilspræsident os høitideligt om, at han ikke er en Smule bedre end Landstingets Flertal og Folkethingets Mindretal. Jeg bøier mig naturligvis og skal ikke drage dette i Tvivl, iær naar det forsikres paa saa høitidelig en Maade. Det var maaste ogsaa noget Letfindigt fra Udvalgets Side at forudsætte eller overhovedet at tænke sig Muligheden af, at der fandtes en forskjellig Opfattelse mellem Landstingets Flertal og Regjeringen.

Formanden (Berg): Jeg skal henstille til den ærede Ordfører, hvorvidt han ønsker at gjøre et lille Ophold, indtil Finantsministeren atter kommer tilstede. Derfor den ærede Ordfører ønsker dette, vil det kunne ske.

Ordføreren (Bjfsen): Jeg antager, at de andre Herrer Ministre ville kunne være for Conseilspræsidenten, saa for mit Vedkommende behøves det ikke. Den høitærede Conseilspræsident udtalte til Slutning, at det var ham ligegyldigt, hvorledes Folkethinget udtalte sig her; han brød sig ikke om Folkethingets Mistillidsvotum; han sad ligesom roligt for det. Han henstillede, om man vilde bringe Sagen frem for Rigsretten, i

hvilket Tilfælde han dog vilde tage et vist Hensyn overfor Indstillingen: „kan ikke passere“, og forsaavidt som Indstillingen om Mistillidsvotumet under Nr. 1 skulde blive vedtaget af Rigsdagen, saa skulde han tage under Overveelse, hvorledes han vilde stille sig. Hvad Folkethinget vedtog, var ham i og for sig fuldstændig ligegyldigt. Denne Appel til Rigsretten i Anledning af den her foreliggende Indstilling, som ogsaa fremkom fra Mindretallets Side, giver mig Anledning til at erindre om en Ting, som forekommer mig at være ret veiledende og karakteristisk. Det Forslag til Beslutning, som her foreligger, er jo stillet af Landstinget. Landstinget indstiller her en Beslutning om Statsregnskabet, i hvilken det foreslaar, at Rigsdagen skal give Afkald paa at gjøre Ansvar gjældende med Hensyn til Statsregnskabet for Finantsaaret 1881—82. Denne Indstilling kommer fra Landstinget, og det naaget Landstinget efter Grundloven jo ingen Anklageret har, hvad er det altsaa, som Landstinget eventuelt kommer til at gjøre Indstilling om? Sæt nu f. Ex. — det kunde jo dog tænkes, om ikke under den nuværende Regering, saa dog under en anden — at der fremkom saadanne Ting, som Landstinget misbilligede og foreslog misbilligede, hvad er det saa, Landstinget siger? Landstinget kan ikke komme med nogen Tiltale for Rigsretten, men det kan udtale sin politiske Dom om Sagen. Det er altsaa efter Grundloven vitterligt, at der kan være Tale om Udtalelser paa politisk Basis, som albeles ikke komme til at referere sig til Rigsretten, thi til denne har Landstinget ingen Afgang. Dette er viensynlig fuldstændig korrekt, og det viser sig saa meget stærkere derved, at der jo nu foreligger Forslag, stillede af Landstinget. Man glemmer fuldstændig, at der baade findes et politisk og et juridisk Ansvar. Det juridiske Ansvar synes man — ialtfald her — at ville anerkende, men det politiske Ansvar har man fuldstændig kastet bort. Jeg skal tilføje, at det kan være meget tvivlsomt, hvorvidt en Anklage, der hvilede alene paa en politisk Dom, overhovedet af Rigsretten vilde blive anset for at ligge indenfor dens Competence, eller hvorvidt ikke en saadan Tiltale, naar den blev forebragt Rigsretten, vilde blive afvist af denne. Jeg anser dette for høist tvivlsomt, navnlig naar man stiller det i Belysning af, hvorledes Rigsretten er ordnet i andre Lande, enten man nu ser mod Nord eller mod Syd. Men bortset herfra er det vist, at det, som man fra vor Forsatnings allerførste Tid har tillagt praktisk Betydning, er det politiske Ansvar. Dette er nu, høre vi fra Regjeringens Side, sat fuld-